

Klaunů je málo. Alespoň tedy v nemocnicích

Organizace Zdravotní klaun zpřijemňuje dětem pobyt v nemocnicích a klauni jim svými kousky pomáhají zmírnit nervozitu před operací. Jim a často i jejich rodičům.

ONDŘEJ HELLEBRANT

Český Krumlov - Z dětského oddělení českokrumlovské nemocnice je slyšet smích. A smějí se tamní pacienti. Důvodem je trojice klaunů: sestra Laděna Sladěna, specialistka na hlavu Dr. Gusta Hustá a pan doktor Motyka, kteří jeden přes druhého padají a zase se rychle zvedají, češou se bотou místo hřebenem, pletou si jména, pokoje i rodiče malých pacientů. Atmosféra je uvolněná jako již v nemocnici dlouho ne. Klauni patří k neziskové organizaci Zdravotní klaun, kterou při životě udržují pouze dobrovolné příspěvky darců. Těm se daří organizaci podporovat již patnáctým rokem. Za ta léta si zdravotníci klauni vybudovali pravidelnou „klientelu“ nejen dětských pacientů, kteří se na jejich vystoupení notně těší. „Já bych ty klauny chtěl doma, abychom si mohli hrát. Mám radost, že tady byli“ přitakává malý Filip Frisch, který pobyt v nemocnici nenese očividně snadno. Kdo by také v nemocnici pobýval dobrovolně a rád. „V nemocnici nechce být nikdo. Když už tam ale člověk je, neznamená to, že je odsunutý do jakéhosi cizího místa, kde se má potichu trápit,“ podotýká Lukáš Houdek alias Dr. Motyka. „Je dobré vědět, že ve špitále je

SMÍCH je v nemocnici slyšet málo. Zdravotní klauni se to snaží změnit a daří se jim to na jedničku. Foto: Denfik/Ondřej Hellebrant

o člověka neustále postaráno po té profesionální stránce, ale zároveň je mu třeba dávat najevo, že tady není jenom jako nemoc, ale jako člověk. A v tom se snažíme pomáhat my,“ shrnul jedno z poslání Zdravotnických klaunů. On i zbylých osmdesát pět klaunů pravidelně navštěvuje 64 nemocnic ve 14 krajích České republiky. Organizace má dlouhodobou smlouvu s vybranými nemocnicemi, do kterých klauni pravidelně – dvakrát týdně – podle časových harmonogramů dojíždějí. Pravidelnost zde hraje jednu z klíčových rolí. Pro dlouhodobě nemocné dětské pacienty (například na onkologickém oddělení) se setkávání s klauny stává jedním ze světlého bodu jejich pobytu v nemocnici.

Něco, na co se v nemocnici mohou těšit. A že tam takových věcí není mnoho.

V rámci letošních oslav patnáctiletého působení organizace zavítali klauni i do nemocnic, se kterými nemají dlouhodobou spolupráci. Magdalena Štěpánková, která má na starosti individuální dárcovství, vysvětlila, že je to jejich způsob oslavy: „Náš projekt je poměrně rozsáhlý a vzhledem k tomu, že fungujeme čistě z dobrovolných příspěvků lidí, nedovoluje nám více návštěv ani naše finanční kapacita. Nicméně naše letošní výročí slavíme alespoň tím, že jedeme do nemocnic, do kterých se každý týden pravidelně nedostaneme. A symbolicky jich je patnáct.“

Klauni mají napilno stále.

„My jsme trvale v Českých Budějovicích, ale objíždíme Plzeň, Karlovi Vary, Cheb i Sokolov. Klaunů je málo,“ podotkla Sylva Malinková, která ještě před okamžikem byla Dr. Gusta Hustá. Sestřička Laděna Sladěna (Stanislava Kočvarová) slova své kolegyně potvrzuje.

„Ono je to celkem náročné. Účastnili jsme se castingů i víkendových workshopů, během kterých to hodně lidí vzdalo.“ Být klaunem je hlavně o improvizaci a o empatii, shodují se. Klasická směna nemocničního klauna je tříhodinová. „Člověk, který vypadá jako normální člověk, přijde do nemocnice, vlezle do místnosti, která je určena pro převlékání a vyleze z ní jeho klaunské alter ego. To s ním potom tři hodiny různě tluče o futra, zakopává o židle a dělá další vylomeniny. Potom ho zase značně unaveného a použitého vrátí jeho civilnímu majiteli a ten si ho odveze domů,“ shrnul Lukáš Houdek, vůbec první klaun, který v rámci programu NOS! (Na operační sál) děti doprovázel až na operační sál. Program NOS! připravuje děti i rodiče na odjezd na operační sál beze strachu a s nadějí, že zákrok dopadne dobře. Zdravotní klaun se na oddělení pohybuje již od rána a asistuje u přijímacího procesu, povídá si s dětmi i rodiči a nakonec dítě doprovází až na operační sál za všechny zavřené dveře s nápisem Vstup zakázán. Malý pacient tak má spouště a na sál přivezou dítě, které je uvolněné a ještě před chvílí se smálo.